Cena 4 złote

Dziś 6 stron

GŁOS NARODU

Informacyjny dziennik demokratyczny

Nr 122 — Częstochowa, 25 — 27 maja 1947 r. — Rok III.

Święto spełnionych nadziei

Zielony sztandar w dobie, kiedy po raz pierwszy załopotał nad głowami manifestujących mas chłopskich, był niejako podwójnie symboliczny — był symboliczny z woli tych, którzy go sobie wybrali, jako znak wsi polskiej, zielonej w porze Święta Ludowego i był symboliczny mimowolnie, ale tym niemniej wymownie. O tej porze bowiem, kiedy spłynęły krwią pierwszych manifestantów ludowych pola racławickie, chłop polski mógł żyć jedynie nadzieją, której kolorem jest zieleń — i dzięki tej nadziei, upartej jak chłopskie przywiązanie do ziemi, przetrwać. Ileż to zapowiedzi na urzeczywistnienie nadziei chłopskich w ciągu naszych dziejów spaliło na panewce! Jakże bogate jest doświadczenie naszego ludu wiejskiego w rozczarowania i gorycz! Poniżenie obywateli pochodzenia włościańskiego, — niewiarygodne wprost ubóstwo olbrzymich mas małorolnych przetrwały aż do roku 1945. Po pierwszej wojnie światowej ogół polski zapoznaje się już co prawda z nazwiskami wielkich działaczy chłopskich, pojawiają się w Sejmie i gabinetach rządowych nazwiska chłopskich reprezentantów — ale jakże tych drugich jest mało — jak niewspółmiernie mało w porównaniu z olbrzymią większością chłopów w państwie. Rok 1945 przyniósł wreszcie oczekiwany od dziesiątków lat, okupiony krwią i poniewierką w pańskich ciemnicach i kazamatach carskich i sanacyjnych więzień, przewrót w polskim ustroju społecznym. Manifest PKWN przyniósł wraz z wolnością dla Narodu, wolność dla Ludu — łącząc wreszcie te dwa jednoznaczne przecież a stale rozdzielane pojęcia. Reforma Rolna, tylokrotnie zapowiadana i „przewidywana programem", stała się wreszcie faktem. Chłop stał się wreszcie nie gościem przelotnym w rządzie Rzeczypospolitej, ale uzyskał w nim stałą i proporcjonalną w stosunku do innych grup społecznych reprezentację.

Rok dzielący nas od dnia 9-go czerwca był rokiem oficjalnego utrwalenia wszystkich zdobyczy społecznych a w ich ramach i zdobyczy chłopskich. Referendum ludowe, a następnie wybory do Sejmu Ustawodawczego przekonały wszystkich tak wewnątrz, jak i na zewnątrz kraju, że olbrzymia większość naszego narodu żywi przekonania demokratyczne, że rząd polski jest faktyczną koalicją najpotężniejszych i twórczych sił w państwie i że droga, jaką kroczy polska demokracja, jest drogą wybraną przez 90% Polaków. Tym samym Reforma Rolna, współudział chłopa w rządzeniu państwem i wszelkie łączące się z jego nowym stanowiskiem uprawnienia, uzyskały swoje placet parlamentarne.

Rok dzielący dzień 9 czerwca od dnia 25 maja przesądził o jeszcze jednym — a mianowicie ci chłopi, którzy, na podstawie tylokrotnego łamania najbardziej uroczystych przyrzeczeń, składanych im przed rokiem 1945. byli „niewiernymi Tomaszami" nawet wobec faktów tak dokonanych, jak rozdział i nadanie ziemi z Reformy Rolnej, uwierzyli, przestali nadstawiać ucha na podszepty, namawiające ich do niedawania wiary, do przeciwstawiania się obecnej rzeczywistości polskiej. Ci „niewierni Tomasze" zrozumieli, że podszepty te są oszukańcze, że są fałszywe, że podszeptami tymi rzekomi „przyjaciele" ludu, rzekomi „ludowcy" pragną uśpić ich czujność na fakt, że ciż sami „przyjaciele" i „ludowcy" związali się z reakcyjnym, w przeważającej swej części złożonym z b. warstw obszarniczych, podziemiem „Obrońcy interesów chłopskich" — p. Mikołajczyk i jego klika w PSL zostali zdemaskowani. Pamiętamy jak to p. Mikołajczyk zakazał PSL'owi brać udziału w zeszłorocznym obchodzie Święta Ludowego. I od tego bodaj wielce charakterystycznego zakazu zaczął się rozkład PSL. Rozkład ten dzisiaj już jest całkowity. Partia p. Mikołajczyka utraciła gros swoich sił na rzecz Stronnictwa Ludowego i innych partyj demokratycznych. Występowali nie tylko pojedynczy członkowie, występowały całe grupy. Wystąpiła grupa „Nowe Wyzwolenie" wchłonięta już niemal w całości przez Stronnictwo Ludowe, a ostatnio tendencje separatystyczne przejawia liczna grupa PSL — Lewicy pod przewodnictwem b. ministra Wycecha. Odżegnują się dawni zwolennicy p. Mikołajczyka od jego polityki, podobnie jak odżegnał się od niej naród polski w wyborach. Mit p. Mikołajczyka skończył się szybko, dowodząc, że żadna, nawet najbardziej „funtowa" i „dolarowa" blaga, na dłuższą metę oślepić nikogo nie zdoła.

I wreszcie trzecia, dla całego narodu i jego przyszłości najważniejsza cecha charakterystyczna roku ubiegłego. Cechą tą jest pogłębienie i utrwalenie sojuszu robotniczo-chłopskiego, pogłębienie i utrwalenie jednolitego frontu świata pracy. Nie ma różnicy pomiędzy chłopem, robotnikiem i inteligentem pracującym. Wszyscy oni to ludzie pracy, spełniający, każdy na swoim odcinku, różne, ale jednakowo ważne prace.

W Święto Ludu Polskiego, dnia 25 maja, świat pracujący miejski łączy się z wiejskim. W tym dniu prostują się plecy zgięte w ciężkim trudzie pracy nad odbudową, uśmiech rozjaśnia zmęczone twarze, a spracowane ręce wyciągają się wzajem do siebie w serdecznym braterskim uścisku. Niech się święci drugie święto świata pracy — Święto Ludu Polskiego!

S. Z.

5 milionów Polaków na Ziemiach Odzyskanych

3 600.000 repatriowanych

WARSZAWA (PAP) — **W dniu 22 b. m. obradowała komisja Ziem Odzyskanych i repatriacji. Wiceminister Ministerstwa Ziem Odzyskanych Dubiel złożył sprawozdanie z akcji osiedleńczej na Ziemiach Zachodnich. Na wiosnę r. bież. zamieszkiwało je 5 milionów Polaków, z czego grupę największą stanowili repatrianci, a dwie następne przesiedleńcy z Polski centralnej i autochtoni.** Dążeniem Ministerstwa jest całkowite zniwelowanie różnic istniejących pomiędzy tymi grupami i stworzenie jednolitego polskiego społeczeństwa.

Następnie wiceminister Wolski złożył sprawozdanie z działalności polskiego aparatu przesiedleńczego. **Dotychczas repatriowano do kraju 3.600.000 Polaków, z tego 1½ miliona ze Zw. Radzieckiego. Przeprowadzono całkowitą reemigrację Polaków z Jugosławii oraz zapoczątkowano reemigrację z Francji i Belgii. Reemigracja z Niemiec jest obecnie w toku,** napotyka jednak na opory ze strony wojskowych władz brytyjskich. **Pomimo propagandy wrogich czynników powróciło z zachodu prawie 2.100.000 Polaków.** Mówca wyraża nadzieję, że powróci reszta.

Z Polski wysiedlono do ZSRR 483.000 Ukraińców i 30.000 Białorusinów. Jest w toku akcja wysiedlania Niemców, których obecnie wyjeżdża dziennie 3.000. **W ciągu lata nie pozostanie w Polsce ani jeden Niemiec.** Z usług aparatu przesiedleńczego skorzystało 9 milionów osób, co w dużej mierze zawdzięczać należy sprawnemu funkcjonowaniu polskiej sieci kolejowej. W odpowiedzi na pytania, wicemin. Wolski stwierdził że repatriacja nosiła całkowicie dobrowolny charakter.

Wiceminister Dubiel zawiadomił komisję, że w maju jeszcze ukaże się rozporządzenie normujące akcję uwłaszczania miejskiego na Ziemiach Odzyskanych. W odpowiedzi na pytania posłów wiceminister stwierdził, że wystąpienie min. Marshalla nie spowodowało żadnego ruchu wstecznego w akcji osadniczej. Chłopi z Polski centralnej okazują dla tej akcji pełne zaufanie i wyjeżdżają na Ziemie Odzyskane z całym dobytkiem. Wielkim powodzeniem cieszy się parcelacja osadniczo-spółdzielcza, z której tylko w miesiącu kwietniu skorzystało 4.00 0rodzin. Według niekompletnych danych mamy w tej chwili na Ziemiach Odzyskanych 200.000 koni, 540.000 sztuk bydła i 340 tysięcy nierogacizny.

Bandyci z „SS Division Galizien"

jadą do Anglii

LONDYN (PAP) — Jak donosi agencja Reutera, 8.000 członków dawnej ukraińskiej dywizji essesowskiej, znanej w Polsce pod nazwą „SS-Division Galizien", zostanie w najbliższym czasie przetransportowanych do W. Brytanii, gdzie będą zatrudnieni w rolnictwie i w innych gałęziach życia gospodarczego.

Wiadomość tę potwierdził następnie oficjalny rzecznik brytyjski.

Essesowcy ukraińscy w Wielkiej Brytanii będą poddani „szczegółowemu badaniu", jak zakomunikował rzecznik brytyjski. Wielu z nich podaje się bowiem za Polaków, przy czym problem ich obywatelstwa jest, zdaniem rzecznika brytyjskiego — niewyjaśniony.

Wiadomość powyższa budzi specjalne zainteresowanie w Polsce, gdzie w okresie okupacji ukraińscy faszyści z „SS-Division Galizien" odznaczali się szczególnym okrucieństwem wobec polskiej i żydowskiej ludności. Stanowili oni jednostki strażnicze w niemieckich obozach koncentracyjnych, używani byli do najbardziej krwawych akcji ludobójczych i brali udział w eksterminacji ludności cywilnej na terenie Polski.

5 milionów grzywny za spekulację

WARSZAWA (PAP). — **Na wczorajszym posiedzeniu Rady Ministrów przyjęty został jednomyślnie projekt ustawy o nadzwyczajnych pełnomocnictwach dla Rządu w zakresie zwalczania drożyzny i nadmiernych zysków w obrocie handlowym. Ustawa reguluje sposób ogłaszania i kontroli cen oraz podkreśla sankcje karne, a mianowicie do 5 milionów zł grzywny, do 2 lat obozu pracy i konfiskatę zakładu handlowego na podstawie orzeczenia Komisji Specjalnej, niezależnie od sankcji sądowej. Ustawa wejdzie pod obrady Sejmu, który zbierze się na specjalne posiedzenie w najbliższych dniach.**

Równocześnie Rada Ministrów przyjęła jednomyślnie uchwałę zapewniającą szerokie uprawnienia funduszowi aprowizacyjnemu w zakresie zapewnienia artykułów żywnościowych dla ludności pracującej.

Wyrok w procesie Rybickiego

WARSZAWA (PAP) — **W dniu wczorajszym Rejonowy Sąd Wojskowy ogłosił wyrok w sprawie Rybickiego i współoskarżonych. W procesie tym, który wzbudził zainteresowanie w całym kraju, Sąd uznał Rybickiego winnym fałszerstwa dokumentów i podpisów celem przemycania ludzi za granicę oraz usiłowania wywiezienia bezcennych dzieł sztuki, skazując go na karę 13-tu lat więzienia. Na mocy amnestii karę tę zmniejszono do 6 lat i 6 miesięcy więzienia z zaliczeniem aresztu śledczego. Reszta oskarżonych została skazana na karę więzienia od lat 3 do 8, przy zastosowaniu obowiązującej amnestii. Trzech zaś oskarżonych Sąd zwolnił zupełnie na mocy amnestii**

De Gasperi wywołał kryzys

i musi go zlikwidować

RZYM (PAP). — Z chwilą rezygnacji Orlando kryzys rządowy we Włoszech znalazł się znowu na martwym punkcie. W piątek rano prezydent de Nicola podjął znów rozmowy zmierzające do zażegnania kryzysu. Przyjął on m. in. przewodniczącego Zgromadzenia Terracini, który oświadczył po konferencji z prezydentem, że obecnie nie chodzi o kwestie personalne lecz o sprawę stanowiska poszczególnych partii jako całości. Terracini wyraził opinię, że najsilniejsze stronnictwo, a więc partia chrześcijańsko-demokratyczna powinna przyjąć odpowiedzialność za utworzenie nowego rządu. Następnie do prezydenta udał się de Gasperi, który powiedział jednak, że jego wizyta nie pozostaje w związku z kryzysem lecz, że prosił on prezydenta o upoważnienie do zwołania pilnego posiedzenia rady ministrów celem zbadania spraw, które nie mogą być odłożone na później. Jak się zdaje miał on na myśli kwestie dopuszczenia Włoch do ONZ. Z kolei prezydent de Nicola przyjął Bonnomiego. W godzinach nocnych obradowały władze naczelne partii chrześcijańsko-demokratycznej.

Jak słychać przewodniczący frakcji parlamentarnej Gronchi otrzymał polecenie przedstawienia prezydentowi kandydatury b. premiera Bonnomiego. W kołach politycznych łączą z tą uchwałą fakt, że Bonnomi został przyjęty przez prezydenta.

W czasie rozmowy stwierdzono, że jedynie kandydat partii chrześcijańsko-demokratycznej jako najliczniej reprezentowanej w parlamencie, powinien utworzyć nowy rząd. Następnie prezydent przyjął Carlo Sforza i Ferrucio Parri.

Z kolei przewodniczący frakcji parlamentarnej partii chrześcijańsko-demokratycznej Giovanni Gronchi został przyjęty przez prezydenta de Nicola. Gronchi oświadczył, że „partia chrześcijańsko-demokratyczna nie chce wziąć odpowiedzialności za kierolnictwo rządu, ale jeśli nie będzie innego rozwiązania, partia wysunie na stanowisko premiera de Gasperi.

Prezydent de Nicola przyjął przywódcę partii komunistycznej Palmiro Togliatti, który oświadczył: „De Gasperi wywołał kryzys i on go powinien zlikwidować". Niemal identyczną deklarację złożył przywódca partii socjalistycznej Pietro Nenni.

Komuniści w stolicy Mandżurii

PARYŻ (PAP) — **Agencja France Presse donosi z Nankinu, że wojska komunistyczne przeniknęły do Czang-Czungu — stolicy Mandżurii. W mieście trwają walki. Armia rządowa została rozbita w samym mieście. Dowódca i kilku oficerów popełnili samobójstwo.**

PARYŻ (PAP) — Agencja France Presse donosi z Pekinu, że w wyniku wielkiej bitwy, stoczonej w odległości 20 km na zachód od Czang-Czungu wojska komunistyczne zniszczyły lub rozbiły dwie dywizje i dwa pułki wchodzące w skład 1-ej i 68-ej armii generała Czang-Kai-Szeka. Jak donosi rozgłośnia chińskiego rządu komunistycznego — w ręce wojsk komunistycznych wpadło wiele materiału wojennego. — W ciągu ostatnich 10 miesięcy wojska komunistyczne wzięły do niewoli 136 generałów i ponad 400 tysięcy oficerów i szeregowych armii Czang-Kai-Szeka.

Państwowe domy towarowe

jako czynnik interwencyjny na rynku

W ożywionej dyskusji, która toczy się ostatnio w prasie polskiej na tematy gospodarcze powtarza się coraz częściej myśl założenia w większych ośrodkach kraju, państwowych domów towarowych.

Co to są te domy towarowe, jaki jest ich cel i jak powinny ustosunkować się do nich szerokie pracujące rzesze społeczeństwa polskiego?

Jedyna forma na rynku, w której państwo występuje obecnie jako kupiec, odsprzedający wyroby własne — to hurt. W handlu detalicznym państwo nie zajmuje dotychczas prawie żadnego miejsca. Handel detaliczny skupiony jest przede wszystkim i w przytłaczającej większości w rękach prywatnych.

Schemat gospodarczy naszego kraju wygląda więc dziś następująco: państwo jest decydującą siłą w dziedzinie przemysłu. Państwo jest również decydującą siłą w dziedzinie handlu hurtowego. Dalej następuje nagle luka: ciągłość nici państwowej urywa się i ostatni szczebel wędrówki towarów: handel detaliczny wypada z systemu. Tak jakby państwu zabrakło siły do dobicia do brzegu.

Jaki jest tego rezultat? Że metr materiału zakupiony przez prywatnego kupca w PCH za — dajmy na to — 5 tys. zł dochodzi do naszych rąk w cenie 10 — 12 tys. zł. W tym miejscu przychodzą nam na myśl słowa ministra Minca i udziela nam się jego oburzenie.

„Pomyślcie, co to znaczy? — powiada minister Minc. 100 procent to jest powiedzmy, koszt wyrobu metra wełny. Co wchodzi w te 100 procent? Wchodzi koszt wyhodowania owiec w dalekiej Australii, ostrzyżenia ich, zebrania wełny, koszt załadowania jej na olbrzymie statki transoceaniczne i przetransportowania do Europy na odległość wielu tysięcy kilometrów, koszt wyładowania w porcie, koszt przewiezienia koleją do fabryki, koszt pracy robotników, koszt węgla zużytego przy wyrobie tych rzeczy, koszt barwników, służących do zabarwienia, koszt opakowania, koszt wysyłki i koszt wielu, wielu innych trudnych i skomplikowanych, pracochłonnych czynności. To jest te 100 procent od Australii do Łodzi. A to drugie 100 procent, to jest przewiezienie i sprzedanie towaru na odległość z Łodzi na ulicę Marszałkowską w Warszawie. Czy to nie dla każdego jasne, że jest w tym nie tylko nonsens, ale dzikość i barbarzyństwo, które nie mogą być dłużej tolerowane!".

Żeby skończyć z owym nonsensem i barbarzyństwem, państwo musi wejść na rynek detaliczny z własnymi wyrobami. Stąd też zrodziła się idea domów towarowych. Realizacja jej polega na tym, że w najważniejszych ośrodkach w kraju winna powstać dostatecznie szeroka sieć państwowych domów — sklepów, gdzie obywatel będzie mógł dostać wszystko co mu potrzebne do codziennego użytku po taniej cenie. Państwo, bowiem, jako kupiec daje gwarancję przestrzegania uczciwej kalkulacji kupieckiej i uczciwej marży.

Kilkuletnia praktyka wykazała, że handel prywatny i spółdzielczy nie umie dać sobie rady ze spekulacją. Ustawiczne podnoszenie cen na artykuły masowego użytku bez gospodarczego uzasadnienia, w warunkach rosnącej w kraju produkcji, oznacza codzienne okradanie ludzi pracy z ich zarobków. Ktoś musi przeciwstawić się temu. Ktoś musi zahamować ten rozwydrzony pęd cen, który może nas doprowadzić do katastrofy. Obowiązku tego musi podjąć się państwo i pomóc obu sektorom.

Czy domy towarowe oznaczają wypieranie prywatnego lub spółdzielczego handlu detalicznego z rynku? Czy oznaczają one upaństwowienie handlu detalicznego?

Nic podobnego! Nie o to idzie państwu. Państwo stawia sobie inne cele. Państwu idzie o stworzenie poważnej siły interwencyjnej, która byłaby w stanie przeciwstawić się zamieszkom na rynku, prowokowanym sporadycznie przez dzikie naloty kapitału spekulacyjnego.

Taką siłą interwencyjną będą domy towarowe. Zadaniem ich będzie wprowadzenie czynnika stabilizacji i spokoju na rynku, czynnika godziwej marży zarobkowej. A okiełznanie spekulacji w niczym nie umniejsza ani praw, ani możliwości rozwojowych spółdzielczego i prywatnego handlu detalicznego.

Dlatego idea państwowych domów towarowych zasługuje ze wszech miar na poparcie najszerszych rzesz pracujących.

Jerzy Nawrot.

Wallace o trójporozumieniu

NOWY JORK (PAP). — Były wiceprezydent Stanów Zjednoczonych Henry Wallace wygłosił przemówienie w San Francisco, w gmachu opery, w tej samej sali, która była kolebką ONZ. Zapoznał on słuchaczy z szeroko zakrojonym planem, zmierzającym do położenia kresu wojnom. Plan ten sformułowany został w kilku punktach:

1. Należy zawrzeć porozumienie międzynarodowe w sprawie skutecznej kontroli energii atomowej, umiędzynarodowienia stref strategicznych, rozbrojenia i opracowania systemu międzynarodowego bezpieczeństwa.

2. Powinno być również zawarte porozumienie polityczne, zmierzające do ostatecznej likwidacji faszyzmu, położenia kresu wojnom domowym w Grecji i Chinach, na podstawie też sformułowanych w Karcie ONZ a zapewniających zrealizowanie aspiracji narodów ujarzmionych, oraz opracowanie międzynarodowej deklaracji praw człowieka.

3. Wreszcie należy zawrzeć porozumienie gospodarcze zawierające 10-letni plan odbudowy. Plan ten winien być zrealizowany drogą wykorzystania zasobów amerykańskich przez organa ONZ w celu podniesienia ogólnej stopy życiowej i w imię ogólnego dobra.

Wallace podkreślił, że wszystkie te zadania są wykonalne. Ameryka posiada odpowiednie zasoby, podczas gdy ONZ dysponuje odpowiednią machiną administracyjną. Może i musi się znaleźć dobra wola w tym kierunku. Zniszczony i głodny świat nie potrzebuje od Ameryki armat i czołgów amerykańskich, lecz pługów i maszyn dla wypełnienia zapowiedzi pokojowych.

Zeznania Daladier'a

PARYŻ (PAP) — Przed komisją parlamentarną, prowadzącą śledztwo w sprawie przyczyn klęski z 1940 r. zeznawał b. premier Daladier. Oświadczył on m. in., że w 1940 r. Francja miała 3.600 czołgów wobec 3.500 czołgów niemieckich, jednakże sztab francuski nie znał nowoczesnej strategii wojennej i nie wiedział, jak te czołgi zużytkować.

Daladier krytykował stanowisko Wielkiej Brytanii i USA za to, że nie poparły Francji podczas anschlussu Austrii oraz nie udzieliły Francji efektywnej pomocy po wybuchu wojny. Francja, jak mówi Daladier, nie miała wystarczających sił lotniczych.

30.000 repatriantów-żołnierzy powróci z Anglii do końca sierpnia

LONDYN (PAP) — „Times" zamieszcza obszerny artykuł na temat żołnierzy polskich w Anglii. Autor artykułu stwierdza, że — jak sam się przekonał — między członkami PKPR wzrasta gwałtownie chęć powrotu do Polski. Coraz więcej żołnierzy z tygodnia na tydzień wyraża pragnienie powrotu do kraju i bardzo wielu to uczyni. Stwierdzają to nawet polscy dowódcy a jeden z nich oblicza, że 60% żołnierzy wróci na pewno do kraju. To samo zjawisko można zaobserwować w obozach t. zw. „niezdecydowanych". W jednym z tych obozów 300 na ogólną liczbę 800 żołnierzy zdecydowało się powrócić. Do końca sierpnia ma odbyć się repatriacja 30 tysięcy żołnierzy, przy czym koszt transportu i inne koszty ma ponieść rząd brytyjski.

Co się tyczy pracy dla pozostających w Anglii Polaków — autor artykułu podkreśla, że stosowana jest zasada niezatrudniania Polaków, jeśli są do dyspozycji odpowiednie brytyjskie siły robocze. Mimo to władze brytyjskie spodziewają się zatrudnić w kopalniach do końca roku bieżącego 15.000 Polaków. Kilkuset Polaków pracuje w przemyśle budowlanym. Polacy wywołują pewne zaniepokojenie wśród robotników brytyjskich, gdyż chętnie podejmują się ciężkiej pracy i pracują bez względu na warunki atmosferyczne.

Domy wypoczynkowe dla matki i dziecka

WARSZAWA (PAP). — 1 czerwca b. r. będzie otwarty pierwszy dom wypoczynkowy dla matek z dziećmi zorganizowany przez okręgową komisję Związków Zawodowych w Juracie nad morzem. Podobne domy będą organizowane w różnych ośrodkach kraju.

Oświadczenie generała Rooksa

w sprawie uchodźców

NOWY JORK (PAP). — Dyrektor generalny UNRRA generał Rooks wystąpił w Waszyngtonie bardzo ostro przeciwko kampanii pewnej części prasy amerykańskiej, oskarżającej UNRRA o zmuszanie osób wysiedlonych do powrotu do krajów macierzystych. Rooks oświadczył, że UNRRA nie wywiera żadnego nacisku na uchodźców i jej przychylny stosunek do akcji repatriacji oparty jest na opinii większości członków ONZ, którzy uważają za najlepsze rozwiązanie problemu D. P. ich powrót do krajów macierzystych. Rooks stwierdza natomiast, że wielokrotnie wywierały nacisk na uchodźców grupy polityczne wrogie stosunkom politycznym w środkowej Europie i nazwał te czynniki nieodpowiedzialnymi, dodając, że w chwili obecnej z 8 milionów D. P. pozostało tylko kilkaset tysięcy. Rooks stwierdził, że w obozach znajduje się szereg osób, które współpracowały z nieprzyjacielem w czasie wojny i ustosunkowane są wrogo do zasad wyznawanych przez zwycięską koalicję. Oświadczył on także, że wśród D. P. znajduje się wielu, którzy wolą być przedmiotem międzynarodowej akcji charytatywnej, niż podjąć się produktywnej pracy w krajach macierzystych. Rooks nazwał wszystkie zarzuty przeciwko UNRRA bezpodstawnymi i szkodzącymi współpracy międzynarodowej.

Prezydent Truman

podpisał ustawę o pomocy dla Grecji i Turcji

NOWY JORK — Z Kansas City donoszą, że prezydent Truman, który przebywa w tym mieście w związku z chorobą swej matki, podpisał w czwartek ustawę o otwarciu kredytów w wysokości 400 milionów dolarów dla Grecji i Turcji. Po podpisaniu ustawy prezydent Truman złożył krótkie oświadczenie, w którym podkreślił, że ambasadorowie Stanów Zjednoczonych w Atenach i Ankarze otrzymali instrukcje, by natychmiast postawili do dyspozycji Grecji i Turcji sumy przewidziane w ustawie. Zdaniem prezydenta Trumana pomoc udzielona przez Stany Zjednoczone Grecji i Turcji służyć będzie sprawie pokoju. Grecja i Turcja, jako członkowie ONZ zwróciły się do Stanów Zjednoczonych o pomoc i pomoc tę otrzymały. Prezydent Truman uważa, że nie można interpretować polityki Stanów Zjednoczonych w stosunku do Grecji i Turcji jako stojącej w sprzeczności z zasadami ONZ. Prezydent Truman wyraził nadzieję, że pomoc udzielona przez Stany Zjednoczone stanie się udziałem całego narodu Grecji i Turcji, a nie tylko specjalnej grupy czy też stronnictwa.

—o—

Benesz protektorem kongresu dziennikarzy w Pradze

PRAGA (PAP). — Prezydent Benesz objął protektorat nad kongresem dziennikarzy, który się odbędzie w czerwcu b. r.

„New York Times" o warunkach pożyczki amerykańskiej dla Francji

NOWY JORK (PAP). — Korespondent „New York Times" w Waszyngtonie twierdzi, że rząd francuski udzielił Międzynarodowemu Bankowi Odbudowy gwarancji, iż urzędnicy banku będą mieli możność kontrolowania sposobu wydatkowania pożyczki w wysokości 250 milionów dolarów, udzielonych przez ten bank Francji. Według informacji korespondenta gwarancji tych miał udzielić francuski minister finansów Schuman w piśmie z dnia 9 maja, skierowanym do prezesa banku Mac Cloy'a. Pierwotnie rząd francuski przeciwstawiał się udzieleniu takich gwarancji w tekście umowy pożyczkowej, jednakże Mac Cloy oznajmił, że bez udzielenia gwarancji, iż pożyczka będzie wydatkowana na przewidziane cele, Bank Międzynarodowy nie będzie w stanie ulokować obligacji pożyczki na rynku amerykańskim.

„Izwiestia" o przemówieniu Bevina

MOSKWA (PAP) — Dziennik „Izwiestia" zamieszcza artykuł, w którym stwierdza, że minister Bevin w swoim ostatnim przemówieniu w Izbie Gmin oświetlił w sposób niewłaściwy i nie odpowiadający rzeczywistości przebieg obrad oraz stanowisko poszczególnych delegacyj na moskiewskiej konferencji Rady Ministrów Spraw Zagranicznych.

Omawiając oświadczenie ministra Bevina w sprawie granic zachodnich Polski, „Izwiestia" piszą: „Minister Bevin zreferował prawidłowo zagadnienie zachodnich granic Polski. Próbował on operować bezpodstawnym argumentem, że zagadnienie polskich granic zachodnich nie zostało rzekomo rozstrzygnięte i że chodzi jakoby o jakąś „rekompensatę" a nie o zwrot Polsce jej odwiecznych ziem. Również tu jak i w wielu innych wypadkach chodzi o jawną próbę rewizji uchwał poczdamskich i wyrzeczenie się wziętych na siebie zobowiązań, wynikających z tych uchwał.

Wiadomo powszechnie, że właśnie w wyniku tego, iż sprawa ta została ostatecznie zlikwidowana, przedsięwzięto tak ważne kroki, jak przesiedlenie milionów Polaków na rdzennie polskie ziemie zachodnie.

Warto przytoczyć niedawne oświadczenie polskiego ministra spraw zagranicznych Modzelewskiego na konferencji prasowej. Minister Modzelewski przypomniał, że w czasie konferencji poczdamskiej minister Bevin stwierdził, że to, co Anglia daje — daje na serio. Według ówczesnego oświadczenia ministra Bevina polskie granice nad Odrą i Nysą są ostateczne. W jakiż więc sposób można pogodzić obecne stanowisko ministra Bevina z tym oświadczeniem?"

Następnie „Izwiestia" polemizując z wywodami min. Bevina w sprawie denazyfikacji Niemiec przypominają, że w brytyjskiej strefie okupacyjnej denazyfikacja nie jest właściwie przeprowadzana.

„Izwiestia" poświęcają wiele uwagi wywodom min. Bevina w sprawie odszkodowań i zbijają twierdzenia brytyjskiego ministra spraw zagranicznych jakoby przyczyną niewykonania uchwał w sprawie odszkodowań było ustalenie zbyt niskiego poziomu produkcji przemysłowej Niemiec.

„Izwiestia" stwierdzają, że w brytyjskiej strefie okupacyjnej sztucznie hamowano rozwój przemysłu a zwłaszcza wydobycie węgla i produkcję stali, co musiało doprowadzić do poderwania dostaw reparacyjnych ze stref zachodnich. Dziennik przypomina że propozycje radzieckie zmierzają do ustanowienia jedności gospodarczej Niemiec, do zwiększenia pokojowej produkcji przemysłowej oraz spłaty odszkodowań z produkcji bieżącej. Dla Związku Radzieckiego i dla innych krajów, które bezpośrednio odczuły straszliwe skutki okupacji hitlerowskiej, odszkodowania są zagadnieniem bardzo ważnym.

Sprzeciwy ministra Bevina wobec propozycji kontroli sojuszniczej nad Zagłębiem Ruhry wyrażają — zdaniem „Izwiestii" — tendencję do utrwalenia wpływów brytyjskich w tym zagłębiu i zapewnienia monopolom angielskim możliwości niekontrolowanego gospodarowania całą produkcją Ruhry.

Po podkreśleniu nieścisłości w oświadczeniu ministra Bevina w sprawie traktatu austriackiego „Izwiestia" w następujących słowach oceniają końcową część przemówienia ministra brytyjskiego, poświęconą sprawie traktatu anglo-radzieckiego.

„I ta część przemówienia ministra Bevina równie mało odpowiada rzeczywistości, jak i pozostałe. W istocie bowiem minister Bevin nic nie powiedział o rzeczywistym stanie rozmów angielsko-radzieckich. Sprawa wygląda w ten sposób, że w toku tych rozmów strona brytyjska wnosi poprawki, które nie poprawiają a pogarszają obecny układ angielsko-radziecki. Te brytyjskie poprawki zmierzają do osłabienia zobowiązań, wynikających z obecnego traktatu."

„Izwiestia" stwierdzają, że mijanie się z faktami w przemówieniu ministra Bevina jest wyrazem pewnej słabości jego pozycji i uważają, że przemówienie ministra brytyjskiego w Izbie Gmin zawierające niesłuszne i tendencyjne oświetlenie prac moskiewskiej konferencji ministrów spraw zagranicznych może się jedynie przyczynić do zwiększenia trudności, związanych z uregulowaniem zagadnienia niemieckiego.

W kilku wierszach

TEL AVIV. — W Jerozolimie czynione są przygotowania na przyjęcie komisji ONZ, która ma zbadać sytuację w Palestynie. Do dyspozycji komisji będzie oddany gmach YMCA oraz prawdopodobnie dawne schronisko niemieckie, położone na Górze Oliwnej.

BERN. — Komunikują oficjalnie, że stan lotnictwa szwajcarskiego na stopie pokojowej wynosi co najmniej 500 samolotów najnowszych typów. Szwajcarska Rada Federalna dąży do posiadania najnowocześniejszego lotnictwa.

BERLIN. — Komandor von Ruckteschel, dowódca niemieckiego okrętu korsarskiego nr 21 skazany został na karę śmierci przez trybunał brytyjski w Hamburgu za popełnienie przestępstw wojennych. Skazany wydawał rozkazy strzelania do załóg zatopionych przez siebie okrętów.

PARYŻ. — W Salon, w pobliżu Marsylii, wyleciał w powietrze skład amunicji. 6 robotników francuskich i 2 robotników z Algeru poniosło śmierć w katastrofie.

Wystawa Szkolnictwa Zawodowego

w Częstochowie

Równo z uderzeniem godziny 12-ej załopotały biało - czerwone flagi na wysokich masztach i na plac wystawowy wkroczyły zastępy młodzieży ze szkół zawodowych, ustawiając się sprawnie w malowniczy korowód, wsparty o pawilon Leśnictwa z orłem u szczytu. Na tarasie wchodowym skupili się gospodarze miasta i wystawy, przedstawiciele szkolnictwa zawodowego. z najrozmaitszych dziedzin wytwórczości.

W chwilę później przybyli goście oficjalni: Wicewoj. kiel. Moskwa oraz delegat Ministra Oświaty — Piotrowski i rozpoczęła się uroczystość otwarcia. Kurator Kieleckiego Okręgu Szkolnego ob. Steczeń, jako gospodarz Wystawy powitał zebranych i w dłuższym przemówieniu dał historyczny obraz rozwoju szkolnictwa zawodowego w Polsce i tej drogi ewolucyjnej, jaką przebiegł stosunek społeczeństwa do pracy zawodowej.

Prezydent miasta ob. Wolański z radością powitał powstanie Wystawy, jako jeszcze jeden dowód rozwoju Częstochowy, owoc energii dyrektora Zembrzuskiego. Wicewojewoda Moskwa podkreślił państwowe znaczenie szkolnictwa zawodowego. Wreszcie delegat Min. Oświaty ob. Piotrowski podniósł fakt, że szkoła zawodowa odpowiednio prowadzona, w równym stopniu rozwija umysły młodzieży, co szkoła ogólnokształcąca.

Rozpoczęło się zwiedzanie Wystawy. które trwało około 2 godzin. Aczkolwiek nie wszystkie pawilony zdążono całkowicie wykończyć, już to, co w błyskawicznym tempie zapełniło puste jeszcze wczoraj wnętrza. zasługuje nie tylko na uwagę, ale chwilami na podziw.

Na przykład **pawilon 9** przypomina w zmniejszeniu wielkie paryskie domy towarowe, do których cała rodzina mogła wejść bosa i odarta, a wyjść przyodziana praktycznie, estetycznie i tanio. Gimnazja zawodowe męskie i żeńskie, krawieckie i krawiecko - bieliźniarskie z Częstochowy, Kielc, Radomia, Ostrowca. Suchedniowa Buska dały bogatą w pomysłach urozmaiconą w kolorach, staranną w wykonaniu rewię strojów damskich i dziecięcych, ubrań męskich z materiałów praktycznych, tanich i estetycznych. Są śliczne kostiumy, sukienki domowe, ogrodowe i plażowe. Każdy najdrobniejszy skrawek materii zużyty został na wyrób kwiatów, butonierek itp. Wprost muzealną wartość ma kapiąca od złotogłowiu, olbrzymia kapa. t. zw. koronacyjna ze skarbca jasnogórskiego pochodząca z wieku XVII, a mająca siostrzycę w skarbcu wawelskim. Była w strzępach, kiedy wzięły ją pracowite i umiejętne ręce hafciarek w szkole zawodowej przy „Domu Dziecka“ w Częstochowie. Obecnie olśniewa blaskiem barw i złota, jak nowa.

W pawilonie Nr 1 powszechne zaciekawienie budzi warsztat tkacki w ruchu (eksponat ze szkoły włókienniczej przy fabryce „Częstochowianka“), następnie modele budynków gospodarczych. wykonywanych przez hufce budowlane „Świt“, Poradnia Psychotechniczna przy Izbie Przemysłowo-Handlowej, prześliczna ceramika iłżecka (eksponaty Izby Rzemieślniczej w Kielcach) wreszcie owoce pracy naukowej W. S. A. H. — skrypty i wydawnictwa.

W pawilonie Nr 4 panują sztuki plastyczne. Rozmieściły tu swe prace trzy szkoły. — Państwowa Szkoła Przemysłu Artystycznego i Wyższa Szkoła Sztuk Plastycznych w Łodzi oraz Szkoła Sztuk Pięknych w Częstochowie i Kursy Pamiątkarstwa Regionalnego fabryki „Czyn“ przy tejże szkole. Obok normalnych szkolnych studiów w zakresie rysunku, malarstwa i kompozycji dekoracyjnych spotykamy nowość: obrazki święte na szkle, wykonane na wzór prymitywów ludowych.

W pawilonach 7 i 8 rozgościło się szkolnictwo rolnicze Wojew. Wydziału Oświaty Rolniczej w Kielcach i Przysposobienia Rolniczego i Wiejskiego, Woj. Zw. Samopomocy Chłopskiej, następnie Państwowy Zarząd Nieruchomości Ziemskich, Liceum Jedwabnicze w Milanówku, Państwowe Zakłady Hodowli Roślin. W postaci przejrzystych map woj. kieleckiego i wykresów pokazano rozwój i rozmieszczenie placówek kultury rolniczej.

W pawilonie 10 gimnazja mechaniczne w Częstochowie i Radomiu pokazały maszyny, całkowicie wykonane przez uczniów, począwszy od projektu do precyzyjnego wykończenia. Państwowe Liceum i Gimnazjum Chemiczno-Garbarskie i Szkoła Cholewkarska w Radomiu rwą oczy wspaniałymi płachtami pięknie wyrobionych skór i modelami eleganckiego obuwia.

Pawilon Leśnictwa daje namacalne dowody, że z lasu wyszliśmy i bez niego żyć nie możemy. Począwszy od budulca, kończąc na papierze drzewnym — czego tam nie ma! Nawet piękna skóra niedźwiedzia i wypchane ptactwo naszych lasów.

Podnieść należy estetyczne rozplanowanie i dekorację stoisk. Jest to zasługa nie tylko poszczególnych szkół i instytucyj, ale i naszych artystów plastyków — z prof. Hollakiem i Wagnerem na czele.

Już w dzień otwarcia rozpoczęły się imprezy artystyczne, które będą trwały przez cały ciąg Wystawy. Będą to widowiska, popisy chórów i tanecznych zespołów ochotniczych, szkolnych, rolniczych i robotniczych z Częstochowy i woj. kieleckiego. Również co dzień czynne będzie kino. Miejska Orkiestra Symfoniczna dawać będzie koncerty muzyki lżejszej i poważnej. Jednym słowem na Wystawie można się nauczyć i zabawić, a jeśli ma się lat 16 zasięgnąć rady Poradni Psychotechnicznej i wybrać sobie zawód. Starsi mogą tylko żałować, że już nie są w wieku szkolnym.

S. P. O.

Poselstwo greckie w Belgradzie

zamieszane w sprawy szpiegowskie

BELGRAD (PAP). — 30 kwietnia poselstwo jugosłowiańskie w Atenach poinformowało greckiego ministra spraw zagranicznych, że dochodzenie przeprowadzone w związku z procesami kilku obywateli jugosłowiańskich oskarżonych o szpiegostwo, wykazały, iż oskarżeni ci utrzymywali stosunki z greckim attache wojskowym w Belgradzie Diamontopoulosem, który wydawał im instrukcje. Poselstwo jugosłowiańskie oznajmiło greckiemu ministrowi spraw zagranicznych, iż rząd jugosłowiański domaga się odwołania Diamontopoulosa z Jugosławii. Życzeniu temu stało się zadość. W związku z tym, koła oficjalne greckie i prasa reakcyjna gwałtownie wystąpiły ponownie przeciwko rządowi jugosłowiańskiemu. Niektóre pisma twierdzą, że posunięcie rządu jugosłowiańskiego miało na celu dalsze pogorszenie stosunków pomiędzy obydwoma krajami. Prasa jugosłowiańska ujawnia istotne cele tych inwektyw. Dziennik „Borba“ np. oświadcza, że władze greckie czynią wszystko, by wybielić greckiego attache wojskowego i przerzucić całą winę na rząd jugosłowiański. Nie trudno spostrzec, że i w tym wypadku rząd grecki dąży do pogorszenia sytuacji na Bałkanach. Podobnie jak rząd grecki za wojnę domową, którą sam rozpętał, czyni odpowiedzialnym swych sąsiadów, tak samo zarzuca on Jugosławii „mącenie spokoju“ dla tego tylko, że żąda ona odwołania notorycznego szpiega.

Deklaracja Żydowskiego Ruchu Oporu

JEROZOLIMA (PAP) — Żydowska organizacja terrorystyczna Irgun Zwai Leumi za pomocą tajnej radiostacji odpowiedziała na apel ONZ, wzywający do zawieszenia broni w Palestynie w oczekiwaniu na podjęcie kroków ze strony Generalnego Zgromadzenia Narodów Zjednoczonych. Irgun Zwai Leumi oświadcza, że żydowski ruch podziemny gotów jest zastosować się do apelu ONZ, jeżeli Wielka Brytania zaprzestanie deportowania nielegalnych imigrantów, wykonywania wyroków śmierci na członkach ruchu oporu i zniesie reżim wojskowy w Palestynie.

LONDYN (PAP) — Agencja Reutera donosi z Nowego Jorku, że adwokat Max Seligman, który ostatnio bronił straconego terrorysty żydowskiego Grunera, przedstawił sekretarzowi ONZ Trygve Lie warunki rozejmu w Palestynie, wysunięte przez żydowskie organizacje podziemne. Organizacje te oświadczają, że zaprzestaną działalności terrorystycznej, o ile zniesione będą w Palestynie sądy wojenne i o ile postępowanie karne przeciwko 5 terrorystom, którym grozi kara śmierci, będzie zawieszone. Agencja Reutera dodaje, że warunki te będą niewątpliwie odrzucone przez rząd brytyjski.

JEROZOLIMA (PAP). — Montague Brown, zarządzający departamentem gospodarczym rządu palestyńskiego, podał we wtorek do wiadomości publicznej, że akcja terrorystyczna w Palestynie kosztowała rząd brytyjski w bieżącym roku finansowym 3 i pół miliona funtów szterlingów. Wydatki na służbę bezpieczeństwa wzrosły z 4 i pół miliona funtów szterlingów w roku 1943 do 8 milionów funtów szterlingów w bieżącym roku.

LONDYN (PAP) — Agencja Reutera donosi z Jerozolimy, że 30 tys. robotników żydowskich i 10 tys. robotników arabskich, zatrudnionych w brytyjskich zakładach wojskowych w Palestynie, zorganizowało jednodniowy strajk demonstracyjny. Robotnicy domagają się podwyższenia płac, uznania związków zawodowych oraz polepszenia warunków pracy. W organizacji strajków współpracują związki zawodowe arabskie i żydowskie.

Zielone Świątki

i połączone z nimi zwyczaje

W krajach słowiańskich na Zielone Święta, których pierwszy dzień jest dzisiaj wielkim Świętem Ludowym, występują dotychczas pozostałości dawnych obrzędów ku czci bogów wiosny. Od niepamiętnych czasów były to święta pasterzy i rolników, witających radośnie ziemię, wyzwoloną z niewoli zimy i radujących się rozkwitającą przyrodą.

Na Kujawach, zwłaszcza w pobliżu jeziora Gopła, utworzył się zwyczaj, że pasterz, który w pierwszy dzień Zielonych Świątek najwcześniej wypędzi bydło na pastwisko, zostaje królem pasterzy, a pasterka — królową. Gdyby się dwóch razem zeszło, to rozstrzyga gonitwa. Królewskiej parze składają w darze kwiaty, wstążki i pawie pióra, z których wije się korony dla pary królewskiej, a dla uczestników wiązanki. Król mianuje marszałka, kuchmistrza i podczaszego. Głos fujarki zaprasza do składowej uczty przy ognisku. Nieszczęśliwy pasterz, który ostatni przygnał bydło, otrzymuje nazwę Pochwista, upokarzającą koronę ze słomy i obowiązany jest do strzeżenia bydła przez trzy dni, podczas gdy pozostali oddają się zabawie. Wieczorem najokazalszego wołu ubierają w zieleń i prowadzą z graniem i śpiewem do wsi. Na czele kroczy marszałek, przepasany ręcznikiem. Dziewczęta sypią kwiaty polne. Cała wieś wita orszak królewski, który obchodzi wszystkie domy. Uroczystości kończą się zabawą w gospodzie lub w większym domu.

W innych stronach uroczystości te ograniczają się do oprowadzenia po wsi ubranego w zieleń wołu i zbierania datków na wspólną ucztę, która odbywa się w lesie lub polu.

Istnieje również zwyczaj obchodzenia granic pól z chorągwiami i śpiewem. Na czele orszaku kroczy wybrana królewna w asyście ośmiu marszałków-dziewcząt, które przywdziewają na suknię męskie kapoty. Wszyscy śpiewają: „Gdzie królewna chodzi, tam pszenica rodzi...“ i t. d.

Na Śląsku urządzano na Zielone Święta wyścigi. Kto pierwszy przybiegł do mety, zostawał królem, ostatni zaś Pochwistem. — Zwyczaj ten przypominał podanie o wyścigach dla zdobycia panowania w przedhistorycznej Polsce.

Ciekawe, że w Małopolsce palą sobótki nie na św. Jana, jak w innych częściach Polski, a właśnie na Zielone Święta. W Małopolsce urządzają też w niektórych miejscowościach t. zw. turzyce, połączone z obchodzeniem domów z turoniem, podobnie jak po Bożym Narodzeniu z szopką. Zwyczaj ten przedstawiony jest w jednej ze sztuk teatralnych Żeromskiego p. t. „Turoń“.

Zwyczaj przybierania domów na Zielone Święta w zieleń, wspólny jest całej Polsce. l. a.

Wielki proces polityczny w Krakowie

14 przywódców akcji wywrotowej przed sądem

KRAKÓW (SAP) — W rejonowym Sądzie Wojskowym w Krakowie rozpoczął się wielki proces polityczny 14 członków stronnictwa narodowego. Oskarżeni są studentami U. J., Akademii Górniczej i Akademii Handlowej. Jedyny starszy człowiek w tym procesie — to Tadeusz Wołkowicki, pseud. „Hipolit“, emerytowany pułkownik, prawnik z zawodu. Oskarżeni byli przywódcami akcji wywrotowej, tworząc szereg podbudówek, jak P. A. S., N. S. Z. itd. Kolportowali oni nielegalną prasę, udzielali zapomóg aresztowanym członkom i redagowali miesięcznik „Młoda Polska“. Na ławie oskarżonych zasiedli: Tadeusz Wołkowicki, prezes organizacji, Zychowicz Włodzimierz, kierownik akcji zapomogowej, Roman Nitarski, prelegent i redaktor nielegalnego miesięcznika „Młoda Polska“. Sura Jan — łącznik, Broeker Jan — współdziałający, Nykun Aleksander — kierownik dzielnicy Kraków, De Ville — kierownik organizacyjny dzielnicy krakowskiej. Pałka Bogdan — kierownik „Pługu“ Kraków-miasto. Więckowski Walenty — kierownik „Pługu“ Kraków-ziemia. Pająk Jan — kierownik organizacyjny „Pługu“ Kraków-wieś, Chrząstkowski Henryk — prezes organizacji na wszystkie wyższe uczelnie miasta Krakowa, Wolwowicz Ryszard — kierownik wyszkoleniowy, Czarnek Janusz — kierownik komórki na terenie Akademii Handlowej.

Oskarżeni szkodliwą dla Państwa Polskiego działalność prowadzili również za pieniądze zagraniczne.

Kronika miejscowa

Zamiast akademii w dniu „Święta Matki“

Społeczno - Obywatelska Liga Kobiet w Częstochowie, wychodząc z założenia, iż największą radością matki jest radość i zdrowie dziecka, zamiast zorganizowania akademii w dniu 26 maja b. r. dla uczczenia „Święta Matki“, przeznaczoną na ten cel sumę dołącza do Funduszu Kolonii Letnich, które zapewnią jak największej ilości dzieci pobyt na wsi w zdrowotnych warunkach.

Jednocześnie podaje się do wiadomości, że w dniu 26 maja b. r. o godz. 9-ej na intencję matek zostanie odprawiona w kościele św. Jakuba msza św. Wszystkie członkinie i sympatyczki SOLK proszone są o przybycie.

Z.W.M. na powodzian

Koło Szkolne Związku Walki Młodych na jednym ze swych zebrań członkowskich zebrało następną z kolei ratę składek na rzecz powodzian. Ofiarodawcami tym razem byli kol. Matyszkiewicz W., Matyszkiewicz A., Laskowska I., Zytek J., Grzesiakowski Z., Wieczorek H., Praport J. W składce tej zebrano 480 zł.

Uwaga, członkowie Cechu Rzeźniczo-Wędliniarskiego

W dniu 27 maja br. o godzinie 1530 w pierwszym i o 16 w drugim terminie w lokalu Okręgowego Towarzystwa Rzemieślniczego przy ulicy Al. Kościuszki 6, odbędzie się kwartalne zebranie członków Cechu. Sprawy b ważne. Obecność obowiązkowa

Zabawa na Ostatnim Groszu

Koło Przyjaciół Harcerstwa Polskiego urządza zabawę połączoną z loterią fantową w dniu 1 czerwca b. r. w Zieleńcu na Ost. Groszu, z której dochód przeznaczony będzie na potrzeby drużyn harcerskich (męskich i żeńskiej) wyżej wymienionej dzielnicy.

—o—

Świąteczne dyżury lekarzy

W pierwszy dzień Świąt, to jest dnia 25 b. m. dyżurują następujący lekarze: internista — dr T. Wiszniewski — Dąbkowskiego 33, chirurg — dr Z. Słowik — Dąbrowskiego 17, dentysta — dr A. Nowak — Al. Wolności 2/6, okulista — dr J. Kulesza — Katedralna 7.

W drugi dzień Świąt, to jest dnia 26 b. m. dyżurują następujący lekarze: dr J. Piwowarczyk — Al. Wolności 13, chirurg — dr J. Nowakowska — Mirowska, Szpital, dentysta — dr Cz. Mierzanowska — Al. Wolności 33, okulista — dr J. Pacewicz — I Aleja 11.

Dyżury aptek

W tygodniu od dnia 19 do 25 maja b. r. dyżurują następujące apteki: Sukc. P. Kozerskiego — II Aleja 26, J. Otrębskiego — ul. Wieluńska 18, J. Rupprechta — ul. Narutowicza 170 tylko od godziny 8-ej do 19-ej.

*

W tygodniu od dnia 26 maja do 1 czerwca włącznie dyżurują następujące apteki: Sukc. B. Frydego — III Aleja Nr 50, J. Pogorzelskiego — ul. Narutowicza 44, K. Lembkego, Raków, ul. Towiańskiego Nr 7 tylko od godz. 8—19-ej.

Świętokradcy z Jasnej Góry
stana 2 czerwca przed Sądem Doraźnym

Społeczeństwo miejscowe było swego czasu poruszone wiadomością o dokonaniu świętokradztwa na Jasnej Górze. Sprawcy zbrodni zostali natychmiast wykryci przez organa M.O. i przekazani do dyspozycji Prokuratury, co opinię publiczną od razu uspokoiło. O przebiegu zbrodni i ujęciu jej sprawców pisaliśmy w specjalnym artykule, umieszczonym w Nr 98 naszego pisma. Obecnie podajemy do wiadomości, że Czesław Kruczek, syn Antoniego i Józefy, ur. 14 lipca 1928 r. w Tuczynie, pow. Równe, zaaresztowany dnia 21 kwietnia b. r. stanie w dniu 2 czerwca b. r. przed Sądem Doraźnym w Częstochowie. Zbrodniarz oskarżony jest o to, że w nocy z dnia 15 na 16 kwietnia b. r. zabrał w celu przywłaszczenia z Kaplicy Matki Boskiej na Jas. Górze 61 wotów złotych w postaci: obrączek, pierścionków, zegarków i innych kosztowności. Czyn powyższy popełniony na szkodę Kościoła Katolickiego, którego prawa w pełni są gwarantowane i respektowane przez Demokratyczne Państwo Polskie, godził w najwyższym stopniu w praworzadność i mógł wywołać w społeczeństwie całkiem niepożądane odruchy. Stanowi przestępstwo przewidziane w art. 257, par. 1 k. k. i na zasadzie Dekretu o postępowaniu doraźnym, sprawa podlega rozpoznaniu przez Sąd Doraźny w Częstochowie. Sprawa Aleksandra Andrysiaka, podejrzanego o dokonanie przestępstwa dezercji, została przekazana do Rejonowej Prokuratury Wojskowej w Warszawie.

Uroczysty obchód Święta Ludowego

Jak już donieśliśmy, Święto Ludowe będzie na terenie powiatu częstochowskiego obchodzone w roku bieżącym w trzech punktach. — **Opatowie, Przyrowie i Gnaszynie.**

W uroczystości Święta Ludowego w Opatowie wezmą udział mieszkańcy gmin: Opatów, Lipie, Popów, Kuźniczka, Krzepice, Kłobucko, Przystajń, Panki i Miedźno. W Przyrowie świętować będą obywatele gmin: Przyrów, Wancerzów, Złoty Potok i Olsztyn. Miejscem manifestacji ludności, zamieszkałej w gminach Dźbów, Rększowice, Kamienica Polska, Poczesna, Wrzosowa, Grabówka, Mykanów, Kamyk, Węglowice będzie Gnaszyn — gdzie uroczystości Święta Ludowego będą miały charakter specjalnie imponujący i manifestacyjny, gdyż do Gnaszyna — miejscowości położonej najbliżej Częstochowy — zjadą przedstawiciele społeczeństwa miejskiego i osiadłych w mieście władz, aby uczestniczyć w Święcie Ludowym.

Jak się dowiadujemy, społeczeństwo częstochowskie gremialnie weźmie udział w Święcie Ludowym. Aby ten udział umożliwić, Obywatelski Komitet Powiatowy Obchodu wystarał się o samochody, które przewiozą wszystkich biorących udział w uroczystościach do Gnaszyna. Zbiórka w niedzielę, dnia 25 b. m. o godz. 8-mej rano przed lokalem Stronnictwa Ludowego w Częstochowie, III Aleja 55-a.

Program uroczystości w Gnaszynie, Przyrowie i Opatowie

Godz. 9 — zbiórka wszystkich organizacyj politycznych, społecznych, związkowych, gospodarczych, młodzieżowych i t. p.

Godz. 10 — uroczysta Msza św.

Godz. 11 — defilada (poza wymienionymi organizacjami z terenu wsi i miasta wezmą w niej udział również barwne banderie chłopskie).

Godz. 11 m. 30 — przemówienia przedstawicieli władz i organizacyj.

Godz. 13 — imprezy.

Godz. 16 — zabawy ludowe.

—o—

Uwaga, OMTUR'owcy

Organizacja Młodzieży TUR — Komitet Miejski zawiadamia swoich członków, że w związku ze Świętem Ludowym zbiórka członków odbędzie się w niedzielę, dn. 25 maja b. r. o godz. 7-mej rano w lokalu własnym, Kopernika 6. Przybycie obowiązkowe.

Z życia kulturalnego

REWIA SPORTOWA

W niedzielę 25 b m. o godz. 11 odegrana zostanie na scenie Teatru Wielkiego pierwsza bodajże w Polsce pełnoprogramowa rewia sportowa p. t. „Strzel mi goala!“ Autorem jej jest Stefan Gajos. Muzykę napisał Alojzy Kluczniok.

Przedsprzedaż biletów od soboty 24 b. m. w kasie Teatrów Miejskich.

Imprezy artystyczne na Wystawie Szkolnictwa Zawodowego

Sobota, 24 maja — znakomity zespół wokalno-teatralny Uniwersytetu Ludowego z woj. łódzkiego w godzinach przed i popołudniowych, wieczorem — ognisko harcerskie.

Niedziela 25 maja — dwa występy zespołu teatralnego Uniwersytetu Ludowego z woj. krakowskiego.

Poniedziałek 26 maja — zespół taneczny szkoły rolniczej z woj. krakowskiego; w godzinach popołudniowych chór rewellersów Rolanda i orkiestra mandolinistów z fabryki „Częstochowianka“.

Wtorek 27 maja — zespół muzyczno-teatralny Uniw. Rolniczego z Krakowa, przedstawienie muz.-taneczne pryw. Lic. i Gimn. SS. Nazaretanek w Częstochowie.

TEATR WIELKI

Sobota **Niedziela**

STAGGIONE OPERY ŚLĄSKIEJ
„CYRULIK SEWILSKI“
opera komiczna w 3 aktach

„ZEMSTA“

Poniedziałek **Poniedziałek**
Nieodwołalnie ostatnie przedstawienie

Program rozgłośni polskich

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI
Niedziela
I dzień Zielonych Świąt

6.57 Sygnał czasu. 7.02 Muzyka. 8.00 Dziennik poranny 8.20 Program na dzień bież. 8.25 Muzyka. 8.55 Pogadanka Polskiej Rodziny Radiowej. 9.00 Nabożeństwo z Gdańska. 10.00 Aud. regionalna sł.-muz. z Gdańska. 10.45 — 11.57 Przerwa. 11.57 Sygnał czasu. 12.05 Poranek Symfoniczny. 13.30 „Niemcy po wojnie“. 13.40 Obyczajowa aud. sł. muz. dla świetlic wiejskich. 14.25 Recenzja. 14.35 Chwila Biura Studiów 14.40 „Teatr Wobraźni“, słuchow. „Burza“ Szekspira. 15.20 Konc. Muz. Polskiej. 16.00 Słuchowisko dla dzieci starszych wg Kiplinga p. t. „Kapitanowie Zuchy“. 16.20 V aud. z cyklu „Słynni wirtuozi“ Paolo Casals. 17.00 „Podwieczorek przy mikrofonie“ 18.15 10 minut poezji „Poezje Andrzeja Frasika“. 18.25 Aud. wojskowa sł.-muz. 18.55 Z życia kulturalnego. — „Zielone Świątki w obyczajach ludowych“. 19.05 „Uśmiech i piosenka“ — „Kapitan Papawa“ — parodia pióra Janiny Krauzowej 19.30 Reportaż dźwiękowy. 19.40 Aktualności dźwięk 19.57 Sygnał czasu 20.02 Dziennik wieczorny. 20.20 „Dla każdego coś miłego“. 21.00 Z szerokiego świata — aud. literacka. 21.10 Utwory Claude Debussy'ego 21.35 „U naszych przyjaciół“ — aud. sł.-muz. „Francja przemawia do Polski“ 22.05 Wiadomości sportowe 22.15 Aud. Ork. Tanecznej P. R. 23.00 Ostatnie wiad. dziennika 23.15 Program na dzień następny. 23.25 Muzyka popularna. 23.55 Wiad. z ostatniej chwili i sygnał czasu. 24.00 Hymn.

S. O. S. Ratujmy zdrowie dzieci

W konsekwencji straszliwej wojny, jaką przeżyliśmy i nieodłącznym z nią związanym brakiem należytego odżywiania, jak też na skutek jeszcze ciężkich warunków materialnych szczególnie w miastach, w zastraszający sposób rozwijają się choroby, a przede wszystkim gruźlica wśród młodzieży i dzieci.

Aby temu zapobiec, zadaniem naszym, dojrzałego wiekiem pokolenia winno być rozwijanie akcji zapobiegawczej i tłumienie w zarodku chorób, które atakują wątłe i wycieńczone organizmy.

W tym celu całe społeczeństwo musi wziąć udział w tej akcji i poruszyć wszelkie możliwości, by uchronić młode latorośle przed skutkami zaniedbania, gdyż to z czasem mogłoby odbić się niekorzystnie na sile całego narodu.

Jasnem jest bowiem, że dzieci, żyjące w zaułkach miejskich w ciasnych i dusznych mieszkaniach w kurzu podwórka podczas gorących dni lata, sprzyjających rozmnażaniu się wszelkiego rodzaju zarazków, narażone są na wchłanianie ich i tym samym skłonne do zasłabnięć.

A zatem w okresie letnim wszystkie dzieci na czas wakacji, powinny być wysyłane na wieś, by tam w warunkach zmienionych, przy lepszym odżywianiu, mogły zaczerpnąć świeżego powietrza i zdobyć zapas sił, potrzebnych dla rozwijania się i pracy w szkole.

To nakazuje nam serce i dobrze zrozumiany interes narodowy, bo przecież my Polacy, powinniśmy zawsze pamiętać o tym, że od naszej sprężystości i tężyzny fizycznej w dużym stopniu należy utrzymanie naszego bytu narodowego.

Mało tego, obecnie przed narodami słowiańskimi otwiera się era koniunktury politycznej i gospodarczej i my jako jedna z grup słowiańskich, musimy zdać egzamin swoich zdolności i samoistnego rządzenia się, a cherlawy Naród nie podoła w wypełnieniu tych zadań, jakie stoją przed nami jako narodem i państwem w chwili obecnej i w przyszłości.

Organizacje istniejące u nas w kraju, a między innymi i Społeczno - Obywatelska Liga Kobiet, krzątają się już koło tego problemu jakim jest ulokowanie pewnej liczby dzieci z dala od wypełnionych miazmatami chorobotwórczymi ulic, zbierając potrzebne środki materialne na ten cel. Pomóżmy im przez składanie ofiar chociażby nawet najskromniejszych, przez co przyczynimy się do zrealizowania tego obywatelskiego obowiązku.

Wanda Niemczykowska.

Rozpoczynając łańcuch ofiar na kolonię letnie dla biednych dzieci, ob. W. Niemczykowska składa na ten cel zł 500 na konto Ligi Kobiet Nr 265 do Banku „Społem“ i powołuje jako dalsze ogniwa łańcucha: Ob. Tkacz Cecylię, ob. Tkacz Gertrudę, ob. Opłocką Jolantę, ob. Sikorową Franciszkę, ob. Wyleżałek, właścicielkę zakładu Introligatorsko Pudełkarskiego, ob. Jani Antoniego dyrektora fabr. „Union Textile“, ob. Janika Mariana dyrektora fabr. Kapeluszownia, ob. Gagasa Stanisława, dyr. Elektrowni.

Częstochowa nie zawiedzie

W czwartek 22 b. m. odbyło się w sali RKU posiedzenie sekcji zbierania fantów Komitetu Obywatelskiego imprezy na rzecz odremontowania koszar. Na wstępie przewodniczący Komitetu — ks. kapelan Stanowski poinformował licznie zebranych przedstawicieli handlu, rzemiosła, przemysłu i innych zawodów o dotychczasowych pracach. Poszczególne branże rozpoczynają zbiórkę na terenie Częstochowy od piątku 23 b. m. Udział w zbieraniu fantów będą brać przedstawiciele branż w towarzystwie oficerów. Już w czwartek branża przemysłowa rozpoczęła swą pracę na terenie miasta. Płk. Waryszak poinformował zebranych, iż w towarzystwie p. H. Goska udał się do kilku firm, które ofiarowały na loterię pewną ilość bardzo cennych fantów, na sumę przeszło stukilkudziesięciu tysięcy złotych. Niezależnie od tego wpłacono gotówką 31.000 zł.

O serdecznym ustosunkowaniu [illegible] społeczeństwa do tej akcji świadczy choćby fakt, iż np. firma Michał Fixa, niezależnie od wręczonych 8 cennych fantów, nadesłała jeszcze 12 dalszych. — Widać z tego, jak silny oddźwięk znalazł w społeczeństwie apel Komitetu Obywatelskiego i jak wielką jest sympatia, którą Częstochowa darzy swych żołnierzy.

Ponieważ Komitet nie przeprowadza zbiórki po mieszkaniach prywatnych, przeto prosi serdecznie osoby, które pragną ofiarować na ten cel swoje fanty, o dostarczenie ich do Wojskowej Komendy Miasta, Aleja N. M. P. 47 (budynek RKU).

Jak widać z zadeklarowanych dotychczas fantów w mieście i powiecie, loteria będzie bardzo bogata.

Komitet wierzy, że całe społeczeństwo częstochowskie weźmie udział w tej akcji i swą wypróbowaną ofiarnością dopomoże wojsku w realizowaniu pięknych zamierzeń.

Początek został już zrobiony. Częstochowa nie zawiodła.

Sport

Strzel mi goala!

REWIA

SALA TEATRU WIELKIEGO — NIEDZIELA 25 B. M.

Program Jubileuszu
25 lecia Victorii

Niedziela 25 maja r. b.

Godz. 8 — zbiórka na placu fabryki „Union Textile“;

godz. 8.30 — wymarsz pod szczyt Jasnej Góry;

godz. 9,15 — uroczyste nabożeństwo;

godz. 10,15 — defilada przez Plac Magistracki;

godz. 11 — w Teatrze Wielkim rewia aktualno-sportowa

godz. 15 — poświęcenie i oficjalne otwarcie boiska:

godz. 16 — początek czwórmeczu piłkarskiego o puchar Victorii; w przerwie pomiędzy dwoma rozgrywkami pierwszego dnia odbędzie się mecz Oldboye Victorii — Sędziowie, w którym ukażą się na boisku dawne repy obu drużyn.

Poniedziałek 26 maja r. b.

Godz. 9 — zawody lekkoatletyczne z udziałem zawodników zamiejscowych, czwórmecz siatkówki i mecz koszykówki Victorii z którąś z zaproszonych drużyn krajowych; prawdopodobnie Lenko Bielsko ;

godz 15 — zakończenie turnieju piłkarskiego;

godz. 20 — bankiet jubileuszowy.

OD REDAKCJI

Następny numer „Sportowca“ ukaże się w poniedziałek, dnia 2 czerwca b. r.

VICTORA GROMI REPREZ. ZW. ZAW. WŁÓK. 6:0 (4:0)

Występ reprezen. Zw. Włók Polski zakończył się jej wysoką porażką. Początkowo gra toczyła się przy przewadze gości, potem jednak wyrównała się i występujący w nie eksperymentalnym składzie atak Victorii, demonstrując ładne zagrania i świetną dyspozycję strzałową zdołał uzyskać aż 6 bramek. Napad gości przebywał często pod bramką Victorii, lecz wszystkie sytuacje wyjaśniane były przez trio obronne Victorii z doskonale grającym Szymańskim na czele.

W reprez. Zw. Zaw. wystąpił b. internacjonał Gałecki, lecz nie zachwycił swą formą. W skład reprezentacji wchodzili również Lach i Żurek ze Stradomia.

Bramki zdobyli Jędrzejewski 3, **Wójcikowski, Kuza i Garus.** Sędziował b. dobrze ob. **Żółtak.**

MECZ PARTYZANT — CZĘSTOCHOWIANKA

W sobotę dnia 24 b. m. o godz 19 w sali fabryki Częstochowianka odbędzie się mecz bokserski o wejście do Kl. A pomiędzy Partyzantem Kielce, a Częstochowianką

RZEMIEŚLNK — HARC. KS 2:1 (0:0)

Bramki strzelili: **Majcher i Nowak,** a dla harcerzy Jagielski samobóiczo.

ALL ENGLAND — ŚLĄSK 5:1

Tenisiści angielscy zwyciężyli łatwo Śląsk reprezentowany przez Niestroja, Kończaka, Chytrowskiego i Bratka. Jedyny punkt dla Śląska zdobył Kończak bijąc Bartona 6:4 6:2.

Obowiązek uczestniczenia w obrocie bezgotówkowym spełni każdy **PRZEMYSŁOWIEC, KUPIEC i RZEMIEŚLNIK,** otwierając

RACHUNEK CZEKOWY
w Komunalnej Kasie Oszczędności
Powiatu Częstochowskiego,
ul. Najświętszej Maryi Panny Nr 19 (gmach własny).
400 PLACÓWEK PRZEKAZOWYCH w POLSCE.

NOWOOTWARTY

fabryczny sklep cukierniczy
f-my **Czesław Jagier**
Częstochowa. Aleja Wolności Nr 10. telefon 16-98
poleca wszystkie wyroby cukiernicze: cukry, ciastka, pierniki, gwiazdki herbatniki, czekolady, wafle itd.
Ceny ściśle fabryczne. Hurt. Detal.
A 655

„Elektropraca“
Z. Kowalczyk i A. Bardys
Częstochowa, Aleja Wolności 2/6
Telefon Nr 21-34.
Wykonuje instalacje elektryczne dla oświetlania i siły na miejscu. Całkowita elektryfikacja wsi.
A 580

Wytwórnia Trykotaży i Samodziałów
Stanisław Górnicki
CZĘSTOCHOWA
ul. Jasnogórska 43, m. 1 prawa oficyna

POLECAMY
Worki papierowe, jutowe, szpagat tapicerski, przędze wszelkiego rodzaju oraz manufakturę w wielkim wyborze
Ceny konkurencyjne.
Sprzedaż tylko loco magazyn.
Stefan Miśkiewicz
HURTOWNIA MANUFAKTURY
Częstochowa, ul. Piłsudskiego 9, tel. 15-53

Nowootwarty
ZAKŁAD REPERACYJNY INSTRUMENTÓW MUZYCZNYCH
„HARMONIA“
Leopold Jałowiecki
Częstochowa. Aleja N. M. Panny 32 (w podwórzu na lewo)
Wykonuje wszelkie reperacje harmonii różnych typów oraz kupuje wszelki materiał potrzebny do budowy harmonii, harmonie stare i nowe.
A 457

Fabryka knotów
i wyrobów taśmowych
Z. Kucharski
Częstochowa, ul. Kawia 19.
Telefon Nr. 17-46

Fr. Panek
Częstochowa, B. Joselewicza 1
Telefon Nr. 12-52
Wyroby papierowe, torby wszelkiego rodzaju maty, worki, sienniki, chodniki, walizki, szpagaty, taśmy tapicerskie i walizy.

F-ma Dłubak
Sprzedaż Galanterii
Częstochowa, Piłsudskiego Nr. 29
Telefon 16-51
Życzy Swym Klientom miłego spędzenia
Zielonych Świąt

Podziękowanie

Przewielebnemu Duchowieństwu oraz wszystkim Przyjaciołom i znajomym za okazanie serca i oddanie ostatniej posługi Najdroższemu Mężowi i Ojcu

ś. † p.

Zygmuntowi
Szostakiewiczowi

składamy serdeczne podziękowanie

A 698 **Żona, dzieci i rodzina.**

Dnia 28 maja 1947 roku, jako w pierwszą bolesną rocznicę śmierci naszego ukochanego męża i ojca

ś. † p.

Konstantego
Gryglewskiego

zostaną odprawione dwie msze św. w kościele Opieki św. Józefa na Rakowie o godz. 7.30 i o 8-ej, na które zapraszają krewnych i znajomych

A 668 **ŻONA z DZIEĆMI.**

Wytwórnia
Listew, Ram
i Oprawa Obrazów
Stanisław SOBALA
Częstochowa,
Katedralna 13
603

Duży wybór ubiorów gotowych
jak: **płaszcze, garnitury, mundury uczniowskie**
poleca f-ma **A. STEFANIAK**
CZĘSTOCHOWA, ARMII LUDOWEJ 4. A 679

Trwałe i piękne kolory
dają jedynie barwniki do tkanin **„LUX“**
Wytwórnia Chem. „Lux“ Częstochowa, Kilińskiego 37
3184 Wysyłka za zaliczeniem.

Centrala Odpadków Łódź, Południowa 44
zawiadamia, że następujące składnice zakupują w każdej ilości makulaturę tj. stare gazety, stare akta, zużyty papier, bezużyteczne książki, zeszyty, tekturę, pudełka tekturowe, pudełka od papierosów, ścinki introligatorskie, papierowe worki po cemencie, gipsie, soli i cukrze itp.
Cena zł 2.— za 1 kg.
JEZIERSKI Tadeusz
CZĘSTOCHOWA, STRAŻACKA 17, TEL. 21-46.
A 602

Lepy i trutki na muchy
po cenach hurtowych
WYTWÓRNIA CHEMICZNA
„IVA“
K. IWANICKI
Częstochowa, ul. Kilińskiego Nr. 21

POLECAM
ŚLEDZIE Konserwy rybne Ryby wędzone
Strucki Tadeusz
CZĘSTOCHOWA, STARY RYNEK 14.
3331

Sprzedamy, lub zamienimy
na samochód lokomobilę
leżącą 8 atm. 1. cyl. z dynamo-maszyny i tablicą rozdzielczą. Wiadomość: A. Stefanek Huta Szkła „Jaskrów“, Częstochowa, ul. Jaskrowska 114/24.
3132 Telefon Nr 11-42

Sprzedaż Części Rowerowych
M. Parnowski i S-ka
Częstochowa, ul. Katedralna 16
posiada na składzie części rowerowe
w dużym wyborze.

SPRZEDAŻ

Maszynki do lodów
od 1 do 10 litrów,
sprzedaż hurtowa
F. LEMANSKI
Częstochowa, Warszawska 3.
Sprzedaż detaliczna w firmach: „Technopol“, Piłsudskiego 7, A. Majewska, Piłsudskiego 7, Mikos Stanisław, Piłsudskiego 1, „Union“ Aleja 16. Stanisław Krywult Aleja 25, W. Kabus Aleja Nr 42. A 599

SPRZEDAM lub wydzierżawię 2 i pół morgi gruntu przy drodze do Brzezin. Wiadomość „India Tea“, Aleja 31. A 701

FLANCE — rozsady pomidory, kapusty, kalafiory, kalarepki, selery, pory, oraz różne warzywne i kwiatowe do nabycia. F-ma Bronisław Olejniczak, Częstochowa, Aleja 9. Proszę uważać na adres. Ceny niskie. 3180

WOLNE POSADY

Maszynistkę na sankową maszynę
przyjmę zaraz.
Podwójna 24, Majorczyk.
3316

POTRZEBNA zaraz dziewczyna do posług domowych i sprzątania w sklepie. Zgłaszać się ze świadectwami II Aleja 20 m 22. A 613

FABRYKA „Wułkan“ Tartakowa 31/37 poszukuje księgowego na stanowisko pomocnicze. 3266

POMOC domowa tylko z dobrymi referencjami, potrzebna zaraz. Dobre warunki. Tel. 21-23. A 617

POTRZEBNE kobiety do pielenia pola i mężczyzna do konia. Wysockiego 30 lub Kopernika 13, sklep 3294

CHŁOPIEC do posyłek potrzebny, Księgarnia Plac Daszyńskiego 2. 3299

INSTRUKTORÓW organizacyjnych do prac społeczno-wychowawczych zaangażujemy. Wymagania: wiek 20 — 30 lat, wykształcenie średnie, znajomość ideologii spółdzielczej. Zgłoszenia: Związek Rewizyjny Spółdzielni, Radom, Żeromskiego 31. A 31

PRACOWNIK szybko i dokładnie mierzący materiały drzewne zaraz potrzebny. Warunki dobre do omówienia. Oferty Biuro Ogłoszeń PAP. Aleja 61 pod „Drzewiarz“. 3327

POTRZEBNY młody ślusarz z ukończoną szkołą zawodową do mechanika. Al. Wolności 3/5 Kuciński 3303

POTRZEBNY uczeń do piekarni Częstochowa, Wręczycka 108. A 682

MASZYNISTKI rutynowanej poszukuje Elektrownia w Częstochowie. Zgłoszenia osobiste w biurze Elektrowni, Aleja N.M. Panny Nr 26 I piętro, pokój Nr 5. od godz. 9 — 11. A 34

POTRZEBNY uczeń, uczennica. Kilińskiego 2. Fryzjer 3321

RÓŻNE

Przyjmuję do mereżki, okrętki aplikacji. Aleja 52, m. 8.

Gorseciarka wykonuje pasy, biustonosze z własnych i powierzonych materiałów. Ceny przystępne. Aleja 52, m. 8

Światowej sławy jasnowidz - psychografolog zdumiewająco przepowiada. Nadeślij charakter pisma datę urodzenia 80 — złotych na koszty przesyłki. Pytań nie stawiać. Analizy — horoskopy metodą grupową — płatne. Tysiące podziękowań. Adresować: B. Vapuro, Katowice skrzynka pocztowa 376. PAP 4283

Fotografie nagrobkowe (porcelanowe) wykonywa „EL-CHA-FILM“. Warszawa, Jerozolimskie 27 Prowincję informujemy listownie. TP 2349

Stemple kauczukowe wykonywa „EL-CHA-FILM“ Warszawa, Jerozolimskie 27 Prowincję informujemy listownie. TP 2350

Dr MOZOŁOWSKA choroby skórno-weneryczne. Katedralna 7, 3 — 6. 3151

PRACOWNIA Tapicerska E. Chwastowski ul. Piłsudskiego 17 (naprzeciw dworca) poleca tapczany otomany, kozetki na składzie, oraz na zamówienia z własnych i powierzonych materiałów. Ceny kalkulacyjne. 3293

MEREŻKA, okrętka, aplikacje Narutowicza 35 A 568

Hurtowa Sprzedaż Surowców
Cukierniczych, Cukrów i Czekolad
K. Wolski
CZĘSTOCHOWA
ul. B. Joselewicza, Nr. 1, telefon 16-20

Wytwórnia Trykotaży
Antoni Kucharski
CZĘSTOCHOWA
Aleja Wolności 3/5, telefon 22-39

Galanterię - Zdobniczą
Wyroby kompozycyjne, komplety biurowe popielnice, przyciski, różne figury, oraz wyroby szczotkarskie, lustra itp. poleca w dużym wyborze
Bazar Warszawski wł. Józef Dembowski
A 696 Częstochowa, Warszawska 21, tel. 24-57.

Hurtownia Tapet, Papieru,
Wyrobów Papierowych i Galanterii
Fr. Francuz
Częstochowa, ul. N. M. Panny Nr. 20, tel. 17-90 i 17-01
Poleca papier, wszelkiego rodzaju tapetę tekturę, wyroby z tkanin papierowych, jak worki sienniki i t. p.
CENY NISKIE

URZĘDOWE OBWIESZCZENIA

Nr O. 1204/2/47.

OBWIESZCZENIE

Powołując się na moje obwieszczenie z dnia 28 marca 1947 roku Nr 0. 1204/1/47 w sprawie złożenia przez posiadaczy, administratorów i użytkowników nieruchomości budynkowych, placów i gruntów sporządzonych według stanu z dnia 31 grudnia 1946 roku wykazów (deklaracji) tych nieruchomości budynkowych, placów gruntów w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, podaje do publicznej wiadomości, że ostateczny termin złożenia omawianych deklaracji (wykazów) przedłużam do dnia 31 maja 1947 roku.

Wszyscy ci, którzy w zakreślonym wyżej terminie nie złożą żądanych wykazów (deklaracji) zostaną pociągnięci do odpowiedzialności karno-skarbowej na podstawie art. 131 par. 1 dekretu z dnia 11 kwietnia 1947 roku. Prawo karne skarbowe (Dz. Ust. R.P. Nr 32, poz. 140), przewidującego karę grzywny od 1 do 10-krotnej kwoty podatku narażonego na uszczuplenie.

Prezydent Miasta (—) Dr T. J. Wolański

Częstochowa, dnia 22 maja 1947 roku.
3322

Nr. O. 1960/1/47.

ZARZĄDZENIE

Prezydenta Miasta z dnia 22 maja 1947 roku o rejestracji pojazdów mechanicznych

Na podstawie art. 29 dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 23 listopada 1944 roku o organizacji i zakresie działania samorządu terytorialnego (Dz. Ust. R.P. Nr 14, poz. 74) i zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 25 kwietnia 1947 roku, wznawiającego czynności władz administracyjnych określone w instrukcji o ewidencji pojazdów mechanicznych, zatwierdzone zarządzeniem Ministrów Spraw Wojskowych, Spraw Wewnętrznych i Komunikacji z dnia 23 grudnia 1937 roku (Dziennik Urzędowy Ministerstwa Komunikacji Nr 1 z dnia 5 stycznia 1938 roku, poz. 7) wzywam wszystkich właścicieli i posiadaczy niezarejestrowanych pojazdów mechanicznych i przyczepek samochodowych, garażowanych na obszarze miasta Częstochowy do bezzwłocznego zgłoszenia w Zarządzie Miejskim — Referat Motoryzacji (ul. Aleja N.M.P. Nr 14) posiadania tych pojazdów a następnie po tym terminie do zgłaszania ewentualnych zmian w stanie posiadania oraz charakterystyce i miejscu postoju traktowanych pojazdów (przyczepek).

Za pojazd mechaniczny (przyczepkę) niezarejestrowany należy uznać:

1) do dnia 31.X.1947 roku każdy pojazd mechaniczny który w dniu ogłoszenia niniejszego zarządzenia, nie posiada dokumentu rejestracyjnego, uprawniającego do kursowania po drogach publicznych, a więc karty ewidencyjnej, wydanej przez b. Urząd Samochodowy, względnie — dowodu rejestracyjnego.
2) od dnia 1.XI.1947 roku te pojazdy mechaniczne (przyczepki) które nie będą posiadały dowodów rejestracji nowego typu, wydanych przez Wojewódzkie Wydziały Motoryzacji od dnia 1 maja 1947 roku.

Fakt zgłoszenia pojazdu w trybie dotychczas obowiązującym, nie zwalnia właściciela (posiadacza) pojazdu do ponownego zgłoszenia go.

Do zgłoszenia w tym wypadku należy dołączyć posiadane potwierdzenie pierwszego zgłoszenia.

Jeśli pojazd (przyczepka) był swego czasu rejestrowany i został wycofany z ruchu przez złożenie w b. Urzędzie Samochodowym karty ewidencyjnej i jako taki podlega zgłoszeniu, gdyż nie posiada dokumentu rejestracyjnego, należy podać w zgłoszeniu numer rejestracyjny zwróconej karty ewidencyjnej.

Pojazdy mechaniczne (przyczepki) wymienione w punkcie 1, a więc nie posiadające żadnych dokumentów rejestracyjnych uprawniających do kursowania po drogach publicznych, winny być zgłoszone w terminie dni 14-tu licząc od dnia ogłoszenia niniejszego zarządzenia, a pojazdy wymienione w punkcie 2, a więc nie posiadające dowodów rejestracyjnych nowego typu w czasie od 1-go do 15.XI.1947 roku.

Druki zgłoszeń będzie wydawał bezpłatnie Referat Motoryzacji.

Niezastosowanie się do niniejszego w zakreślonych terminach pociągnie za sobą skutki przewidziane w art. 108 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 roku o postępowaniu administracyjnym (Dz. Ust. R.P. Nr 36, poz. 341) w związku z art. 1 dekretu z dnia 16 listopada 1945 roku o podwyższeniu grzywien, kar pieniężnych kar porządkowych oraz nawiązek (Dz. Ust. R.P. Nr 56, poz. 312) i uniemożliwi ewentualną rejestrację posiadanych przez winnych tego niezastosowania się pojazdów (przyczepek) w Urzędzie Wojewódzkim Wydział Motoryzacji, który żądać będzie dołączenia do podania o rejestrację potwierdzenia zgłoszenia danego pojazdu (przyczepki).

Prezydent Miasta: (—) Dr T. J. Wolański

Częstochowa, dnia 22 maja 1947 roku.
3323

O G Ł O S Z E N I E

Wydział Majątków i Przedsiębiorstw Miejskich Zarządu Miejskiego podaje do wiadomości, że posiada większą ilość flanców pomidorów, jak również wysad warzyw na Fermie Ogrodniczej „Kule".

Osoby pragnące nabyć wyżej wymienione flance uprasza się o zgłoszenie na Fermę-Ogrodniczą w godz. od 7-ej rano do 14-ej oprócz niedziel i świąt.

Zaznacza się, że flance pomidorów są wysokiego gatunku, o dużej wydajności owoców.

Częstochowa, dnia 22.V.47 r.

Za Prezydenta Miasta Z-ca Naczelnika Wydziału (—) St. Spławski.

3313

Redaguje Kolegium. Wydawca „Współczesna Prasa" Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada D. c. 016252
Redakcja „Głos Narodu", III Aleja 52, Tel. 2245 PKO Katowice—III—5074 Za dział ogłoszeń Redakcja nie bierze odpowiedzialności. Tłoczono w Druk. Państw. Nr. 1 w Częstochowie.